

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
КАФЕДРА ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КУЛЬТУРА БЕЗПЕКИ»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

очна (денна,вечірня)

загальна (вибіркова)

за освітньо-професійною програмою «Робота з персоналом»

(назва освітньої програми)

підготовки бакалавра

(найменування освітнього ступеня)

із галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

(код та найменування галузі знань)

за спеціальністю 053 «Психологія»

(код та найменування спеціальності)

Рекомендовано кафедрою охорони праці
та техногенно-екологічної безпеки на
2022- 2023 навчальний рік.

Протокол від «29» серпня 2022 року № 2

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної
дисципліни «Культура безпеки»

2022 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Поняття «Культура безпеки» вперше з'явилося у 1986 році в процесі аналізу причин і наслідків Чорнобильської аварії, проведеного Міжнародним агентством з атомної енергії. Було визнано, що саме відсутність культури безпеки стала однією з причин трагедії. На сьогодні склалося розуміння того, що категорія «культура безпеки» повинна бути застосована не тільки до персоналу потенційно небезпечних об'єктів, але і до кожної людини окремо та суспільства в цілому. ..

Дисципліна «Культура безпеки» передбачає вивчення загальних питань екологічної безпеки та безпеки життєдіяльності, з урахуванням особливостей підготовки бакалаврів-психологів до їх майбутньої професійної діяльності, відповідно до освітньо-професійної програми «Робота з персоналом». В освітньо-професійній програмі дисципліна «Культура безпеки» є вибірковою компонентою. Дисципліна спрямована на оволодіння здобувачами вищої освіти системою знань, способів діяльності, цінностей, норм, правил безпеки, основна функція яких – формування і розвиток готовності до профілактики та мінімізації шкідливих та небезпечних чинників навколишнього середовища і забезпечення в ньому особистої та колективної безпеки.

Передбачається розвиток у здобувачів вищої освіти логічного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки дисципліни із повсякденним життям; формування світогляду, що базується на аксіологічних пріоритетах культури безпеки.

Інформація про науково-педагогічних працівників

Загальна інформація	Малько Олександр Дмитрович, старший викладач кафедри охорони праці та техногенно екологічної безпеки, к.військ.н., доцент Бондаренко Олександр Олексійович, викладач кафедри охорони праці та техногенно екологічної безпеки,
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 301, 304. Телефон (робочий) – (057) 707-34-46.
E-mail	arctic2667@gmail.com, malko_ad@ukr.net
Наукові інтереси	Екологія надзвичайних ситуацій. Технологічні процеси виробництва та переробки. Процеси очищення стічних вод. Прогнозування та оцінка наслідків впливу небезпек навколишнього середовища на життєдіяльність людини. Дослідження актуальних питань культури безпеки.
Професійні здібності	Здатність робити навчальний матеріал доступним; творчість у роботі; педагогічно-вольовий вплив на здобувачів вищої освіти; здатність організувати колектив на якісне навчання; педагогічний такт; здатність зв'язати навчальний предмет з життям; педагогічна вимогливість; концентрація уваги на головному.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Відпрацювання наукових статей, тез та патентних розробок за напрямками небезпек навколишнього середовища, та захисту

людини і середовища її мешкання від їх впливу, т.ч. під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щочетверга з 15.00 до 16.00 у кабінеті № 301, 302, 304. У разі необхідності час додаткової консультації здобувача вищої освіти погоджується окремо

Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців необхідного рівня знань та умінь з правових й організаційних питань культури безпеки, а також активної життєвої позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я людини відносно результатів її діяльності; формування відповідальності за особисту і колективну безпеку та усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Дисципліна «Культура безпеки» спрямована на формування професійних і загальних компетентностей майбутніх фахівців для забезпечення психологічної роботи з персоналом з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів вищої освіти, посилення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці та ефективного використання можливостей університету і сприяє академічній мобільності здобувача та його особистим інтересам відповідно до вимог ринку праці.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна, вечірня)
Статус дисципліни	загальна (вибіркова)
Рік підготовки	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	3
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	20
- практичні заняття (годин)	10
- семінарські заняття (годин)	14
- самостійна робота (годин)	46
- індивідуальні завдання (реферати, розрахункові завдання*) (годин)	10
- підсумковий контроль	диференційований залік

*реферати та розрахункові завдання готуються на семінарські і практичні заняття і окремий час на їх

підготовку не виділяється.

Передумови для вивчення дисципліни

Історія та культура України, філософія і засади логіки, іноземна мова, основи біології людини анатомія нервової системи та фізіологія вищої нервової діяльності, академічна доброчесність загальна психологія, педагогіка та педагогічна психологія, основи соціально-психологічної реабілітації, правові основи професійної діяльності, психологічна підготовка та готовність до діяльності в екстремальних умовах, психологія масової поведінки, екстремальна та кризова психологія та інші дисципліни відповідно до робочого навчального плану та ін.

Раніше здобуті результати навчання, які використовуються при вивченні дисципліни:

- ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості;
- вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії;
- демонструвати навички оцінювання потенційних небезпек і усвідомленого вибору шляхів їх вирішення.

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

Модуль 1. Аспекти загальної екології.

Тема 1. Аспекти загальної екології.

Екологія, як наука. Антропогенний вплив на компоненти навколишнього природного середовища. Виїзне заняття на підприємство. Природні ресурси та основи раціонального природокористування. Види техногенного забруднення. Методи та способи боротьби з техногенним забрудненням. Екологічна регламентація антропогенної діяльності. Ліквідація екологічних наслідків надзвичайних ситуацій. Види екологічного моніторингу. Напрямки екологічної безпеки. Модульна контрольна робота 1.

Модуль 2. Прикладні аспекти екології.

Тема 2. Прикладні аспекти екології.

Екологічна складова безпеки навколишнього середовища. Основні види надзвичайних екологічних ситуацій. Глобальні екологічні проблеми сучасності. Екологічні проблеми урбанізованих територій. Нормативно-правове забезпечення охорони навколишнього середовища. Модульна контрольна робота 2.

Модуль 3. Небезпеки у навколишньому середовищі та фактори їх впливу на життєдіяльність людини.

Тема 3.1. Загальні засади культури безпеки життєдіяльності.

Мета і завдання культури безпеки життєдіяльності, як складової культури безпеки. Правові і наукові засади безпеки життєдіяльності. Безпека життєдіяльності, як галузь знань і навчальна дисципліна: основні поняття та

визначення. Аксиоми безпеки життєдіяльності. Фундаментальні закони з питань безпечної життєдіяльності в Україні. Принципи правового регулювання управління безпекою життєдіяльності в Україні. Небезпеки, їх види та властивості. Методичні підходи до оцінки небезпек. Ризик, як оцінка небезпек. Ризик-орієнтований підхід до оцінки небезпек.

Система «людина – навколишнє середовище» та її складові. Модель взаємодії людини з навколишнім середовищем. Людина, як головний елемент системи «людина – навколишнє середовище». Характеристика техногенного, природного та соціально-політичного середовищ мешкання людини. Фактори небезпек у навколишньому середовищі, їх види та наслідки впливу на життєдіяльність людини.

Тема 3.2. Небезпеки у навколишньому середовищі та фактори їх впливу на життєдіяльність людини.

Види та загальні властивості природних небезпек. Фактори ураження природних небезпек. Характеристика основних видів природних небезпек та їх впливу на життєдіяльність людини. Регіональний комплекс природних небезпек та основні заходи захисту від їх впливу. Техногенні небезпеки: їх види, джерела, наслідки та передумови виникнення. Фактори ураження техногенних небезпек. Аварії та їх класифікація. Літосферні, атмосферні та гідросферні небезпеки. Захист населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій. Характеристика аварій. Дорожньо-транспортні пригоди та їх наслідки. Нещасні випадки в техногенному середовищі. Заходи захисту від техногенних небезпек. Соціально-політичні небезпеки: їх види та джерела. Загальна характеристика впливу на людину видів соціально-політичних небезпек. Тероризм, його характерні риси, схожість та відміни з диверсійними діями. Правила поведінки в умовах загрози і скоєння терористичного акту. Модульна контрольна робота 3. .

Диференційований залік.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма				
	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
лекції		практ. (сем. Заняття)	самост. робота	модульні контрольні роботи*	
8 - й семестр					
Модуль 1. Аспекти загальної екології.					
Тема 1.1 Аспекти загальної екології.	26	6	10	10	
Модульна контрольна робота 1.					
Разом за модулем 1	26	6	10	10	
Модуль 2. Прикладні аспекти екології.					
Тема 2.1 Прикладні аспекти екології.	20	4	4	12	

Модульна контрольна робота 2.					
Разом за модулем 2	20	4	4	12	
Модуль 3. Небезпеки у навколишньому середовищі та основні заходи захисту від їх впливу					
Тема 3.1 Загальні засади культури безпеки життєдіяльності	24	4	6	14	
Тема 3.2. Небезпеки у навколишньому середовищі та основні заходи захисту від їх впливу. Модульна контрольна робота 3.	20	6	4	10	
Разом за модулем 3*	44	10	10	10	
Разом	90	20	24	46	

*Модульні контрольні роботи виконуються під час семінарських і практичних занять

Теми семінарських занять*

з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 3.1. Культура безпеки як елемент загальної культури, що реалізує захисну функцію людства. Модульний тестовий контроль 3.	2
2.	Тема 4.1. Характеристика та наслідки впливу факторів небезпек навколишнього середовища на життєдіяльність людини. Модульний тестовий контроль 4	2
	Разом	4

*Модульний контроль проводиться під час семінарських занять і окремий час для їх проведення не виділяється.

Теми практичних занять

№ /п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1.1. Виїзне заняття на підприємство	6
2.	Тема 1.1. Методика розрахунку сплати за забруднення атмосферного повітря. Модульний тестовий контроль 1	4
3.	Тема 2.1. Методика розрахунку сплати за різні види антропогенного забруднення. Модульний тестовий контроль 2	4
4.	Тема 3.2. Виїзне заняття. Ознайомлення з заходами безпеки у техногенному середовищі	6
	Разом	20

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

З навчальної дисципліни «Культура безпеки» у якості виконання індивідуальних завдань для здобувачів вищої освіти запропоновано виконання розрахункових завдань та підготовка доповідей, рефератів і презентацій під час проведення семінарських занять. Тематика розрахункових завдань та їх розподіл між здобувачами вищої освіти наведені практикумі «Безпека життєдіяльності» - автори Буц Ю.В., Третьяков О.В., Шароватова О.П. [11]. Теми доповідей визначаються планом семінарських занять.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: залік; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань; реферати.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою - ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Форми та методи навчання і викладання дисципліни сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Поточний контроль – оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторного навчального заняття проводиться протягом семестру. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять, рішення про термін, порядок та форму передачі незадовільних оцінок відображаються в робочій програмі навчальної дисципліни і затверджуються на засіданні кафедри. Результати поточного контролю враховуються при виставленні підсумкової оцінки.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському та практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти за змістом визначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт. Викладачем оцінюється

повнота розкриття питання, логіка його подання, культура мовлення, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки. Контроль проводиться у формі відповіді на заняттях, фронтального та індивідуального опитування, проведення тестового та модульного контролю

Модульний контроль є складовою поточного контролю і здійснюється протягом семестру, під час відпрацювання відповідної модульної тематики, за розкладом аудиторних занять. На модульний контроль виносяться матеріал лекційних, семінарських та практичних робіт. Результати контрольних заходів з дисципліни визначаються за результатами поточного контролю з урахуванням оцінок за індивідуальні самостійні завдання.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	3	2	6
	практичні заняття	5	3	15
	модульна контрольна робота	1	8	8
Разом за модуль 1				29
Модуль 2	лекції	2	2	4
	практичні заняття	2	3	6
	модульна контрольна робота	1	8	8
Разом за модуль 2				18
Модуль 3	лекції	5	2	10
	практичні заняття	3	3	9
	семінарські заняття	2	3	6
	модульна контрольна робота	1	8	8
	Індивідуальне завдання (розрахунки, реферати)	1	10	10
Разом за модуль 3				43
I. Разом за поточний контроль				90
II. Підсумковий контроль – диференційований залік				10
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100
III. Участь у наукових конференціях, олімпіадах, виконання досліджень, підготовку наукових публікацій тощо*				20

*Бали за участь у наукових конференціях, олімпіадах, виконання досліджень, підготовку наукових публікацій тощо додаються до балів за всі види навчальних занять та контрольні заходи з таким розрахунком, щоб сумарна кількість балів не перевищувала 100.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти на лекції (оцінюється від 0 до 2 балів):

- 2 бали – здобувач був присутній на лекції і він володіє її змістом;
- 1 бал - здобувач не був присутній на лекції але володіє її змістом;
- 0 балів - здобувач не був присутній на лекції і не володіє її змістом.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти на практичному і семінарському занятті (оцінюється від 0 до 3 балів):

- 3 бали – здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, орієнтується в конкретній темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;
- 2 бали – здобувач володіє навчальним матеріалом та може окреслити деякі аспекти визначеної теми;
- 1 бал – здобувач поверхово володіє навчальним матеріалом і не може окреслити основні аспекти визначеної теми;
- 0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання і не може окреслити основні аспекти визначеної теми.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і виконується у вигляді аудиторної письмової роботи або складання тесту в системі OPEN-Test2 під час останнього семінарського або практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти при виконанні модульних контрольних робіт (оцінюється від 0 до 8 балів):

- 8 балів – вірні відповіді дані на всі запропоновані питання, дотримано всі вимоги до виконання;
- 6 балів – вірні відповіді дані на всі запропоновані питання, але вони недостатньо обґрунтовані, або у відповідях наявні незначні помилки;
- 4 бали – вірні відповіді дано на 50% запропонованих питань;
- 2 бали - вірні відповіді дано менше, ніж на 50% запропонованих питань, наявні значні помилки;
- 0 балів – відповіді відсутні або робота містить грубі помилки на більшість запропонованих питань.

Індивідуальне завдання (розрахунки, реферат) є однією з форм роботи здобувачів вищої освіти, яка передбачає створення умов для повної реалізації ними творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань здобувачів – розрахунки, реферати (оцінюється від 0 до 10 балів):

- 10 балів – індивідуальне завдання здобувачем виконане в повному обсязі, на основі проведених досліджень та повністю виконані вимоги до його оформлення;
- 9 балів – індивідуальне завдання здобувачем виконане на основі проведених досліджень, але допущені незначні помилки;
- 8 балів – здобувач виконав лише від 80% від загального обсягу та допущені незначні помилки
- 7 балів – обсяг виконаного індивідуального завдання становить понад 60% від загального обсягу та допущені помилки;

- 6 балів – обсяг виконаного індивідуального завдання складає менше 50% від загального обсягу та допущені помилки;

- 6 балів – обсяг виконаного індивідуального завдання складає близько 25% від загального обсягу;

- 4 бали – обсяг виконаного індивідуального завдання складає лише 10% від загального обсягу та допущені помилки та допущені помилки;

- 2 бали – в цілому обсяг виконаного індивідуального завдання складає менше 10% від загального обсягу та допущені помилки;

0 балів – завдання, передбачене для індивідуальної самостійної роботи, здобувачем не виконане

Підсумковий контроль

Диференційований залік проводиться на останньому практичному (семінарському) занятті за результатами накопичення балів за поточний контроль та виконання індивідуального завдання у формі співбесіди. При цьому оцінюються результати самостійної роботи (робота з навчальною літературою і ведення конспектів) – максимальна оцінка 10 балів. У разі дистанційної форми враховуються результати підсумкового контролю в системі OPEN-test2.

Результати підсумкового контролю доводяться до відома здобувачів вищої освіти викладачем на завершальному занятті з дисципліни.

Політика викладання навчальної дисципліни

Під час навчальних занять здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись певних дисциплінарних правил:

- не можна шуміти, відволікатися самому і відволікати інших здобувачів вищої освіти від занять розмовами, іграми й іншими справами, що не стосуються заняття;

- якщо здобувачу вищої освіти необхідно вийти з аудиторії, то він повинен попросити дозволу у викладача, піднявши руку;

- здобувач вищої освіти має право ставити питання викладачу, якщо не зрозумів матеріал під час пояснення;

- здобувач вищої освіти має право в коректній формі обстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних спірних і неоднозначних питань;

- тактовною поведінкою створювати сприятливу дієву атмосферу;

- бути уважним, стриманим, зрівноваженим. При бажанні відповісти на поставлене питання слід підняти руку та дочекатися дозволу викладача. Не перебивати викладача, відповідь здобувача вищої освіти, не заважати підказками;

- забороняється користуватися мобільним зв'язком.

Оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти відбувається на контрольних заходах. До контрольних заходів належать: поточний, модульний за видами занять та підсумковий контроль. Здобувач освіти зобов'язаний виконувати завдання навчальної дисципліни, які визначені викладачем в терміни, встановлені робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти, які мають незадовільні оцінки за заняття або пропуски занять (не більше 2-х занять) відповідають на додаткові питання по пропущеним або незадовільно оціненим заняттям. Незадовільно оцінені і пропущені заняття (більше 2-х занять) відпрацьовуються здобувачами вищої освіти в часи консультацій викладача. Повторна співбесіда для отримання заліку з дисципліни «Культура безпеки» допускається не більше двох разів. Після цього кафедральна комісія дає оцінку можливості та доцільності продовження навчання студента.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час виконання самостійної або індивідуальної роботи передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності з боку здобувачів вищої освіти є:

- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, пристрої мобільного зв'язку, планшети тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма «Робота з персоналом», рівень вищої освіти – перший, ступінь – бакалавр, із галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», за спеціальністю 053 «Психологія». URL: http://psi.nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitni_programi/053_ekp_bak.pdf.

2. Малько О.Д. Про деякі аспекти виховання у студентів культури безпеки. О. Д. Малько // Навчальний процес: проблеми теорії та практики : тези доп. та повідомл. учасн. III конф. школи пед. майстерності Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. - Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2009. - С. 98-100. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/7920>.

3. Особливості системи „Безпека життєдіяльності людини” як об’єкта управління / А. М. Полежаєв, Є. В. Карманний, О. Д. Малько // Системи обробки інформації. — 2012. — № 3. — С. 245-247. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/6781>.

4. Малько О.Д., Шароватова О.П. Застосування інтерактивних методів навчання при вивченні дисципліни «Культура безпеки». Матеріали XX міжвузовської конференції «Експертные оценки учебного процесса». Харьков, Народная украинская Академия - 2018. С.66-69. URL:

<http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/7829>

5. Малько О.Д., Шароватова О.П., Цимбал Б.М. Запровадження сучасних технологій навчання в процес викладання безпекознавчих дисциплін. Сучасні педагогічні технології в освіті : зб. наук.-метод. С57 праць / за ред. Р.П. Мигуценка, Ю.І. Панфілова. – Харків : НТУ «ХП», 2018. – 174 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/7405>

6. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. / С. О. Ковжога, О. Д. Малько, А. М. Полежаєв ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. - Х. : Право, 2010. - 224 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/8120>.

7. Малько О.Д. Про деякі аспекти виховання у студентів культури безпеки / О. Д. Малько // Навчальний процес: проблеми теорії та практики : тези доп. та повідомл. учасн. III конф. школи пед. майстерності Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. - Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2009. - С. 98-100. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/7920>

8. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни "Безпека життєдіяльності" Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого". / уклад. О. Д. Малько, В.А. Молодцов, А.Ф. Лазутський - Х. : Право, 2012. - 86 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/7924>.

9. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. / Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; за ред. Є.П. Желібо — [6-те вид.]. — К.: Каравела, 2008. — 344 с.

10. Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини: Навч. посіб. / Лапін Віктор Миколайович /— [6-те вид.], перероб. і доп. К.: Знання, 2007. — 332 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>

2. Освітньо-професійна програма за спеціальністю 242 «Туризм», галузі знань 24 «Сфера обслуговування»

3. Міністерство екології та природних ресурсів України. URL: <https://menr.gov.ua>.

4. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <http://www.dsns.gov.ua>.

5. Рада національної безпеки і оборони України. URL: Міністерство охорони здоров'я України. - Режим доступу: URL: <http://www.moz.gov.ua>.

6. Гендерний інформаційно-аналітичний центр. URL: <http://krona.org.ua/story.html>.

Розробник Олександр МАЛЬКО

старший викладач кафедри ОП та ТЕБ
кандидат військових наук, доцент

Олександр БОНДАРЕНКО,

викладач кафедри ОП та ТЕБ